

ANY XLVII. - BATALLADA 2483

10 cènts.

EXTRAORDINARI

10 cènts.

BARCELONA 4 DE NOVEMBRE DE 1916

LA CAMPANA DE GRACIA

DIADA DE DIFUNTS. - Homenatge dels planetes a "sa inoblidable germana" la Terra

Els alemanys contra Catalunya

Fa dies que entre els polítics i els homes de negocis catalans corren unes veus alarmadores. Es diu que, a Madrid, l'ambaixador alemany príncep de Ratibor, està treballant en la confecció d'un tractat de comerç entre Espanya i Alemanya, que entrarà en vigor després de la guerra.

Tot fa creure que l'Alemanya perdrà gran nombre de mercats d'exportació. I en previsió d'aquest fet, els seus homes ja treballen per a trobar mercats nous. Els creuen que Espanya pot ésser un d'aquests mercats.

Sembla que a Madrid escolten amb complacència les proposicions del príncep de Ratibor. Allí hi ha algú que actualment està cremat amb els anglesos perquè aquests no s'avenen a que Tànger passi a formar part de la zona espanyola del Marroc. Per aqueix motiu, és possible que en la guerra comercial que vindrà després de la guerra militar, Espanya s'incorpore a l'agrupament dels Imperis centrals.

I del futur tractat de comerç hispano-alemany, qui en pagaran els plats trencats? Catalunya, que veurà arruïnada una important part de la seva indústria.

Heus aquí com els alemanys, d'acord amb certs elements de Madrid, treballen contra Catalunya. Tinguem-ho ben present els catalans.

Una sentencia

HLS magestàtics magistrats del Suprem han llençat una sentencia singularíssima, que a nosaltres, acostumats a les teories arbitràries i coaccióndores de l'alt tribunal, ens ha sorprès gratament. La deessa Raó ha fet alguna concessió a la senilitat jurídica.

La sentencia és aquesta: Temps enrera es va publicar, a sou dels alemanys, un setmanari absurde denominat *Heraldo Germánico*. Publicà un dia un dibuix amb l'injuriosa grolleria d'un llàpic boche, i les autoritats, malgrat la seva germanofília, frenant-li el cor alegre davant de la burla agraviadora, el denunciaren. Fou condemnada la caricatura pel tribunal de Dret, i ara el Suprem l'absolveix «considerant que condamnant-lo es privaria a la premsa de la caricatura política, una de les característiques de la premsa».

Oh liberal interpretació! Oh ratificació solemne i jacobina d'aquesta nostra liberalitat de premsa profanada quotidianament per governadors, jutges, esbirros i agutxits! Oh absolució d'aquestes picardies que voregen sempre els regirs del codi! Els queves d'Estat estan protegits per un article del codi penal que aixeca a injuria greu tota reconvençió, epígrama, mofa o agravi que se'ls hi dirigeixi. El Suprem compren que aquests queves d'Estat poden sofrir impuniment les burles, perquè una de les característiques de la premsa espanyola és la caricatura.

El xisto reb la consagració del Tribunal Suprem. L'injuria no es una injuria si va accompagnada de la gràcia, i els queves d'Estat, com les dones, no es poden ofendre si el desvergonyiment és d'una gustosa lleugeresa. Crític legal, com se veu, amb el qual mostraran la seva conformitat la tropa dels acudits i dels combles, i molt conforme amb la tradició espanyola. Perquè el Suprem no proclama el dret a projectar nostres jutjaments sobre les persones i les coses, en pràctiques sagrades de llibertat, sinó un benevol fer els ulls grossos quan el delicte tingui la característica de tenir sal, és a dir, de no obrir a una idealista reflexió, ans al contrari, a una espontaneitat grollera, que ells, els magistrats del Suprem, diran que és molt salada. Sentencia casticista que no seria desaprovada per un ministre de Ferran VII, aquell rei crudel i sandanguero que no sabia perdonar més que lo que exigitava el seu bon humor.

Però el Tribunal Suprem jauria trobat digna de perdó, per lo graciosa, una caricatura dedicada a l'emperador d'Alemanya? Si el dibuix polític és consubstancial a la premsa, per què no hi ha hagut cara ornamentada amb bigots en erecció sense denúncia, ni braç curt que no s'hagi considerat injuria greu? El senyor emperador d'Alemanya està per sobre de l'humor i de les sàtires, segons les nostres autoritats. No hem fet mai una deformació imperial, no hem aplicat una interpretació humorística al

Senyor germànic, sense topar immediatament amb les escriptures judicials. I és de suposar que aquesta defensa vagi ascendent des de les nostres escrivianies a les sales del Suprem.

En la història de la neutralitat germanofila la sentencia del Suprem serà una prova documental originalíssima. Ataqueu — sembla aconsellar-se als caricaturistes germanofils — però posant en l'atac la gràcia espanyola. I amb tolerància de senyors que saben posar en les seves meditacions jurídiques la sal d'una caricatura festiva, fan de Jesús de la caricatura: «Rigueu, satiritzeu, que així com la Magdalena fou perdonada per haver estimat molt, vosaltres ho sereu per haver rigut molt i haver-nos fet riure. Encara que el president de la República francesa sigui escarnit.

PARADOX

La mort no és un mal, perquè llibera l'home de tots els mals i, al treure-li els béns, li treu els desitjos. La vellesa és pitjor mal, perquè priva de tots els plaers al home, deixant-li els apetits, i porta en si tots els dolors.

No obstant, els homes temen la mort i desitgen arribar a una llarga vellesa.

LEOPARDI

Una necròpoli

NRA si que és una tonteria visitar el Cementiri Nou o el Cementiri Vell, seguint la rutinaria costum de menjar les castanyes clàssiques i els tradicionals panellets després d'haver fet l'aperitiu amb una visita als morts.

Cal només sortir de casa per a trobar-nos en plè cementiri. Vivim voltats de morts. Si pugem a un centre polític, ens trobem amb unes colles de momies que vetllen idees mortes; si entrem a un music-hall, veiem en escena uns morts que fan tristesa; si ens fiquem en qualsevol redacció, topem amb unesombres de periodista que ens gelen la sang. Per tot arreu no sentim altra cosa que flaire de cadavre en plena descomposició.

Tot Espanya és una necròpoli per on es passegen uns quants vius. I encara la vivor dels que vegeten sobre aquest immens cementiri, és una vivor macabra, repugnant. La vivor de les màquines de podrir menjar que apilen monedes. La vivor dels escarabats que fan boles.

Tot fa tristesa en aquesta pobre nació nostra. Comprendem ben bé que siguem neutrals. Els pobles vívils tenen una vida per perdre. Els pobles morts han de permanéixer en l'immobilitat si no volen que es noti la seva mala olor de podridura.

Tot és depriment en aquesta època d'acla-

paradora decadència. En la literatura tot són planys i pessimismes; en l'art tot són capvespres i desolacions; al teatre només s'hi veuen desgracies, i al cine tan sols s'hi exhibeixen punyalades i envenenaments. Fins dels *vaudevilles* surt la gent de mal-humor veient la broma trista que fan unes dònes esforçant-se en ensenyant unes carns que no tenen.

I si en aquesta immensa necròpoli, alguna veu energica i potent s'aixeca de tant en tant, cridant al Llätzer que es redreci. En Llätzer alça mandrosament el cap i murmura despectivament: Què vol aquest ximple?

No ens cal, doncs, anar a donar un tom pels cementiris. Estem en plena necròpoli. Som un dels molts morts que geuen en la pau dels importants.

JEPH DE JESPUS

Contra l'amnistía del regateig

FELIA tres, quatre mesos que preparaven aquest perdó que els governants volen extender sobre les persones i els jutjats. Ja ens l'han llençat al rostre, amb el geste del senyor feudal que distribueix calderilla entre la purria. Però aquesta magnanimitat no es completa, perque de liberal, com desenyor, se n'ha de venir de mena, i la liberalitat d'en Romanones complau als usurers i als enamorats de les disciplines. No han sabut ésser generosos. Se perdonarà a tothom menys als que discriuen l'exèrcit. S'amnistiarà an els que trencaren totes les lleis, menys els que caigueren en la de jurisdiccions.

I si una reparació se devia, era an els que sofriren persecució per la llei anormal i migeval. ¿No constitueix un anacronisme i una erupció jurídica? Doncs que tothom sigui a desfer els seus mals. ¿No's planyen del seu insolit rigorisme, propi de pobles barbres on la penalitat se regeix per la passió? Doncs, disminuim-lo quan l'oportunitat absoluciona arriba? I no's fa. I excluint de l'amnistía els caiguts en sentencies militars, se reforma la llei crudelíssima, i se completa el rebaixament del poder civil, posant en els instituts armats una inviolabilitat absurdà.

S'ha pogut ofendre a Déu i se perdone. S'ha mancat al respecte reial, i s'oblida. S'han trencat totes les disposicions del règim i de l'ordre que aquest imposa, i la mà perdonadora no els exclueix. Però el delicte contra l'exèrcit segueix essent imperdonable. Damunt del rei, de la patria i de Déu, se posa a l'exèrcit. Una heregia per a l'església, una desllalta per a el rei i un agravio per a la patria.

Eren delictes d'opinió? Doncs no hi caben exclusions. Si algú la proposa, com feu el govern en el projecte, els diputats republicans i demòcrates deuen impedir-ho. Còm? Apel·lant a tot. Al menys que descobreixen no tenen per als combatents ni amor ni pietat.

I l'oportunitat és propicia. Se pot posar preu a certes coses. O l'amnistía completa o la represalia.

Com se mata a un home

ALLÒ de que «la mort i la vida Déu les té» resulta una filfa com una casa.

La mort de una persona està a la mà de tot aquell que's gasti una pesseta comprant «La Cruz de Caravaca», un llibre de oracions que entre la gent inculta està fent més mal que una pedregada. Allí trobareu resos per a tot: per a curar el mal de quel·kal, per a donar mal donat, per a treure la rifa, per a anar bé de ventre, per a deshauclar els mals esperits, per a salvar d'anar a soldat, per a treure taques i, finalment, per a desfer-nos dels nostres enemics.

Tenim aqueix monument religiós i literari al davant i no podem resistir la temptació de copiar la macabra oració.

¿Voleu enviar una persona que us fa rabi a l'altre barri?... Segons «La Cruz de Caravaca» no haveu de fer sinó mormurar amb tota contrició els següents mots:

Els deixem en castellà, que queden més bonics.

«Animas!... Animas!... Animas rectas imperfectas que en el Hospital de la Caridad estais metidas; os pido tres de las ahorcadadas, tres de las ajusticiadas y tres de las que mueren en pecado mortal; que estas nueve almas se introduzcan en el cuerpo de... (Aquí el nom del fulano que voleu escabetxar.)

«Animas! Animas! Animas! Entre suspiros, entre suspiros, entre suspiros... Entre fusilados, entre fusilados, entre fusilados... Entre muertos con traición, entre muertos con traición... Que estas nueve almas se introduzcan en el corazón de... (aquí otra vegada el nom del homenatjat).»

«Albay de Antonio, oyeme!... Albay de Antonio, escúchame!... Albay de Antonio, despáchalo deprisa! Amen.»

Tot això faria riure si no hi haguessin, com hi han en realitat, a Espanya, milers i milers de fanàtics estúpids que creuen de bona fe en l'eficacia d'aquestes oracions... i de les altres.

Ahir mateix, sense anar més lluny, va entrar a la botiguetà d'en López un fulano, castellà per més seny, i (nosaltres hi erem i ho podem testimoniar) encarant-se amb el dependent, va preguntar-li:

—¿Tiene usted un libro de esos que, llevándolo encima, aunque a uno le tiren una maldición, no le pasa nada?

Els dependents del ram de llibreria ja hi estan tan fets, que ni's fa gràcia ni's indignen.

Y allí se canta la jota

UN papelito republicanito de Mataró me llista el ciudano Nerón. Si es porque yo he exterminado tantos cristianos como aquel león imperial, accepto el calificativo. Aun lo puedo aceptar por otros conceptos. Porque Nerón no era tan ogro como lo pintan, aunque lo era mucho. Pero a mí, el odio que le tiene la Iglesia me lo hace simpático. Y luego los que le han sucedido lo han hecho bueno.

A mi, también hay mala gente que me distingue y que me honra con su odio. Hay quien me daría bala como a un can rabioso. Algunas flechas que yo he disparado han hecho heridas incurables. Artículos míos hay que han producido un motín. Espero que llegará a escribir alguno, que haga estallar la revolución. Esto no se puede conseguir más que hablando con serenidad, más que incándole la pluma al lector en el corazón, más que entrándose por las almas y destrozándolas. Yo, cuando escribo, no me masturbo. Procuro fecundar los espíritus y llenarlos de entusiasmo o de ira. Yo se lo consentio todo a mis lectores. Que me insulten, que me vituperen, que me maldigan. Lo único que no les permito es dormirse mientras están conmigo. Para solicitar su atención me esfuerzo en sugerirlos con el escándalo, no de mi mala vida, sino de mi estilo bizarro y de mis ideas fuertes.

Estos días, por un artículo mío se ha armado una regular sarracina en Zaragoza. Al menos, así lo daba a entender *El Progreso*, nuestro fraternal colega, en un telegrama que expresamente recibió de allá por conducto de *El Noticiero*, y que se titulaba: *Indignación contra Samblancat*. La tal indignación, según *El Progreso*, la habían producido unas ideas que yo emití en *La Lucha*, sobre la jota.

Los pueblos, como decía Carlos III, son niños que patalean cuando los lavamos, y qué se enfadan si les rompemos los juguetes con que tememos que se hagan mal. De todos modos, yo no creo mucho en la indignación de los zaragozanos. Los conozco y sé que es lo que puede encrestarlos de verdad y provocar en su ánimo tremendas y furibundas cóleras. El que yo haya denigrado la jota, no le habrá cortado a ninguno la digestión. Si hubiera hecho una mala faena de mulata, si hubiera asesinado a un miura de golletazo, ya sería otra cosa. Enton-

ces los creería capaces hasta de tirarme al Ebro por el pretil del Puente de Piedra, y de hacerme beber toda el agua del río. Pero, por esa futesa de hablar mal de la jota, no. Los tiempos en que por una bicoca de esas se sublevaba Aragón, ya han pasado. Ahora les diréis a los aragoneses cornudos, y se quedarán tan frescos.

Sin embargo, algo ha debido estos días ocurrir, cuando los correspondentes de allá hablan de indignación y cuando el *Diario de Avisos de Zaragoza* inserta en su primera plana un artículo protestando del mío.

Firma este artículo *Uno de Nonaspe*, pseudónimo que no sé qué escritor aragonés ha adoptado y usa. Lo que si sé, porque se echa en seguida de ver leyendo esa pieza literaria, es que *Uno de Nonaspe* es centralista, católico, germanófilo y conservador, ya que a mí me echa en cara el ser revolucionario, separatista, aliadófilo e incrédulo, todo lo cual es casi verdad. A nadie le sorprenderá que, discrepando *Uno de Nonaspe* y yo en todo eso, no estemos de acuerdo tampoco en apreciar el valor musical y social de la jota.

En mi artículo de *La Lucha*, que es el que ha sacado de sus casillas a *Uno de Nonaspe*, afirmaba yo que la «Marsellesa», el «Tipperary» y «Els Segadors», son cantos que vivifican y que la «Marcha Real», la «Marcha de Cádiz» y la jota, son cantos que matan. Al son de la «Marsellesa», se hizo la Revolución, y de la Revolución es hijo el mundo moderno. El «Tipperary», que cantan en sus obscuras toperas del frente occidental, los *highlanders*, y en su tienda fastuosa el maharajah de Patiala, es la música que nos libertará de la fanfarronería y de la pedantería teutónicas. «Els Segadors», canta una revolución popular e incita a otra. Celebra la decapitación de un virrey e invita a acabar con todos los tiranos. Yo que soy republicano revolucionario y catalanista también revolucionario, no puedo oír ese himno sin estremecerme. Cuando Barcelona lo canta, tiembla Madrid. Los gobernadores, al oírlo, se ponen de mal humor, y echan sus mameculos, sus esbirros negros, a la calle. «Els Segadors», son un canto de liberación. En cambio, la «Marcha Real», es un canto de opresión, es el himno de nuestra monarquía dañina. La «Marcha de Cádiz» es la música de nuestro mal sino, de nuestras sangrientas afrontas. Todo esto es irreparable, incontrovertible.

De la jota, decía que es la canción del amueramiento de Aragón. A Aragón lo castraron los reyes absolutos, y al quedar eunuco, al perder en virilidad ganó en voz. Y toda su antigua arrogancia, todo su viejo indomable y temible furor político se le va actualmente en coplas imbéciles por la garganta.

No hay que advertir que la jota que a mí me encocora, no es la jota popular. La jota popular merece todos mis respetos y hasta todas mis simpatías. La jota popular no es canto de muerte, sino de vida. Ella canta los achares de los enamorados, canta el amor que es el padre de la especie, y la labor que es nuestra madre porque nos da el sustento. Esa jota es la única alegría, es el único arte de los pueblos. Es la expresión lírica de su humor y de su amor, de su esperar y de su desesperar. Es el canto del trabajo y del ensueño, del mozo que trilla, de la muchacha que barre, de la vieja que hilera.

La jota que yo anatematizo es la jota política, religiosa y patriótica. Esa jota es un canto de muerte, porque canta una religión muerta, una Virgen que nos tiene dejados de su mano y en cuyo poder milagroso no cree nadie. Esa jota canta una patria nuestra, una España inaceptable y un Aragón provincial menos aceptable aún. Canta el odio al gabacho, al gabacho nuestro salvador. Canta a los caciques, a don Fulano y a don Mengano, y a los diputados nuevos en tiempo de elecciones. Un himno así, píntresco, marianesco, patriotesco, no es extraño que le parezca de perlas a un clérical y que le guste más que el *Tantum ergo* y que el *Veni, Creator Spiritus*. A un germanófilo también ha de agradarle, porque la Virgen del Pilar que tanto invoca la jota es, como el Kaiser, enemiga de frachutes. La patrona de Aragón y el patrono de Alemania harían una buena yunta para un arado.

Para que nos tomemos en serio la jota, para que ese canto sea algo más que un eructo musical o que un berrido armonioso, es necesario impregnárla de savia virgen,

trasfundirle sangre nueva. Es necesario amenazar con ella a Madrid, y que sus estrofas sean corvas y cortas, brillantes y cortantes como las hoces del Corpus de sangre. Es necesario que con ella la libertad gane batallas, y que sus versos les penetren en el pecho a los caciques, como cuchillos. Cuando esto suceda, no tengáis miedo, aragoneses; no diré que vuestro canto es un graznido de patos o un rebuzno de burros. Sino que me uniré a vosotros, me incorporaré a vuestras rondallas, y cantaré coplas estremecedoras y en cada copla entregare el alma, exhalaré el espíritu.

ANGEL SAMBLANCAT

L'ENTERRADOR

El monstre autor d'aquest gegant desori qui enfonsant pobles, cala foc als mars, que improvitzà hospitals en les deveses i omple cims amb els tràgics tres badalls, porta un mort al damunt de les espalles i en fugida selvàtica s'en va

Preparant la «conquista» de Inés-Espanya

Con oro nada hay que falle:
Ciutti, ya sabes mi intento...

cercant el lloc, la tomba inconeguda on poguer-lo enterrar. Ell voldria enterrar-lo en el silenci, en l'incògnit pel món civilitzat, perquè els homes pietosos, perquè els homes héroes que un món infant pasten amb ses mans aspres i traçudes, no li exigeixin braus els funerals costosos que buidin son calaix i arranjan esperons, i aixelin ales al monstre entre marlets i forrellats.

Té pò a les solituds de Santa Elena, té pò al bloc d'odi de l'Humanitat. Ell volfa unes planes de l'Historia ni que el mar Roig, rompent-se, vessés sang i el missal de barbarie i fellonia quedés així il·lustrat.

J. COSTA POMÉS

L'introducció pacífica

CABALLERO ALEMÁN
Necessita professor de guitarra. Para tratar calle del Alba, núm. 8, entresuelo, de doce a cuatro tarde.

(*La Crónica de Aragón*, de Saragoça, del 8-X-16.)

vina. Quan Herr Schultz sabrà tocar matemàtica i científicament la guitarra, donarà un superb concert que començarà solemnement amb les notes majestuoses del *Deutschland über alles*.

Un cop la guerra acabada, Herr Schultz s'entornarà a Alemanya. Entre l'equipatge hi anirà un paquet estrany: la guitarra.

A les nits, mentre el Rhin correrà remorsosota ses finestres, Herr Schultz cantarà. Un *lieder*, potser? No; escolteu la cançó dedicada:

Una mujer y una burra
llevé a mi casa a la vez
y saltó con más talento
la burra que la mujer.

I els seus companys d'ex captiveri i ex heroisme cridarà amb veu gutural:
—Viva Ballesteros!!

JAUME XXXVII

L'alarmà

SEMPRE passa lo mateix. Cada any s'ha de fer remenar la cuia al drac sinistre. Quan els barcelonins estem tranquil·s i tremcats com un pèsol o com un japonès, que són els que tenen més fama de tranquil·s i tremcats, sorgeix la veu apocalíptica d'algun diputat que, ficantse en lo que ningú li demana, parla al Congrés del tifus a Barcelona, de les aigües de Barcelona, de l'epidèmia de Barcelona.

Es produeix una mica d'astorament. Tres o quatre diputats, més ben enterats, desmentixen les asseveracions del diputat alarmista, a Barcelona es fan *declaracions* i tres o quatre pares de família porucs fan bullir l'aigua a casa seva o compren uns quants dies caps de *lithinés*.

Aquest any aquest número no ha mancat. I ha vingut ben aviat per a no perdre la costum. Afortunadament l'alcaldia no ha batat i ha desvanescut desseguida l'alarmà que s'hagués pogut produir. El doctor Gustin li tingui en compte!

Però, més o menys passada l'alarmà —i pot ben dir-se passada per aigua— s'acut preguntar adhuc al més càndid dels tranquil·s pèsols, vui dir dels tranquil·s barcelonins: Per què aquest afany? A què obedeix aquesta mania de produir cada any aquesta comèdia típica i pudenta? Quin interès tenen en remoure unes aigües que, pobretes! ja quasi comencem a creure que no fan mal a ningú?

Es verament curiosa aquesta preocupació hidràulica-barcelonina d'alguns polítics que —com don Manuel Bueno, bueno!— no són hidràulics ni barcelonins. ¿Succeeix, potser, amb això de les aigües, lo mateix que amb lo de les bombes, que eren una mena de *papu* oposat, quan convenia, a la suposada acció beneficiosa de la «Atracció de Forasters»?

Fem aquesta insinuació baix la nostra exclassava responsabilitat. Però, senyors, cal tenir en compte que un hom no sab a què atribuir-ho. Perquè, aquest any, per exemple, s'han fet afirmacions tendencioses, quan precisament, com ha declarat, amb molt bon acord, l'Alcaldia, ha sigut més reduït el nombre d'atacats pel tifus, i no es comprend quin interès noble, clar i enllairat pot moure certes campanyes, que aparentant cridar per l'aigua neta, remenen una aigua bruta que fa por.

I caldrà averiguar l'*intrigulis* de tot això. Perquè és intolerable, absolutament intolerable, que prenen per escarni, com a estandart i motiu, la salut del poble de Barcelona, s'empenguin i duguin a terme campanyes sospitoses què no tenen altre fi i no consequenceixen altre objecte que sembrar l'alarmà i procurar mala anomenada a la dolça ciutat d'En Lluhí i Rissec.

Diguem'ho ben alt: *No hi ha epidèmia*. Matem entre tots aquest drac de l'alarmà tífica, com matarem, xiros i tranquil·s, aquell altre dels mils caps terroristes.

Barcelona és prou forta, no sols per a matar dracs —Sant Jordi és el patró de Catalunya— sinó per a impedir, si s'ho proposa, que ningú baix la màscara suprena de

volgut afavorir-la, fací joc i subasta de les seves vestidures.

Aixís — ja està prou clar — veiem nosaltres aquestes decantades qüestions *aquàtiques* i lo més important i adhuc de major interès, és que ja Barcelona sencera comença també a veure-ho així mateix.

No estem per alarmes.

No volem tampoc deixar-nos amagar l'ou. Aixís doncs, en contes d'alarmar-nos, do-nem ben clara i alta la veu d'alarma contra aquells que no respecten, en els seus baixos afanys, la salut de tot un poble.

I no tenint res més de que tractar, aixecó la sessió.

MARCEL

Profanacions

A serà hora de que els homes veritablement il·liberals i radicalment separats de l'ambient d'hipocresia que es respira pés a l'hora de progrés alcançada en el rellotge del temps, prenemessim el determini salvador de posar fi a les profanacions que hem de presenciar avergonyits, contra devots de l'Ideal, quan la mort ha deixat caure la seva dalla.

La bestiola clerical és incansable i és inagotable: ni se li escuren les urpes, ni acaba mai el verí que ha de fer mal als que no obereixen cegament les seves ordres, rebellant-se contra tota injustícia.

Els lliurepensadors que volem evitar una profanació a l'hora de la mort, i desitgem que les nostres despulles vagin a la terra que no ha sofert l'insult d'una suposada benedicció, acostumem fer un document acreditant el nostre desig. Aqueix document el firma l'interessat i tres amics de tota confiança.

Tot va bé quan la família del difunt, redimida de tutelas clericals, sab complir els deures sagrats esquivant-se d'aprop els botinots de l'església catòlica. També va bé quan la família té en més el respecte a la voluntat de l'absent que els petits escrivíols de la seva conciència esclavitzada a la rutina.

Però no sempre és així. A Capellades fa vint-i-cinc anys morí una dona qui havia facultat per mig de document, que el seu fill disposés la mena d'enterro que se li faria. El bisbe Català es trobava allí, a Capellades, i quan ja estava tot disposit anà el clero a buscar a la difunta i un alcalde sense paraules donà ordres a la guardia civil per a impedir aquell acte civil completament legal i adequat.

Després s'obrí la presó d'Igualada per a tancar-hi als que volien que la llei fos respectada.

Ara fa un mes a Sabadell ha ocorregut un cas que posa els cabells enllaire.

Un ferm lliurepensador, En Joan Abelló havia fet el document donant fe de la seva manera de pensar, reclamant un lloc al cementiri civil per les seves despulles quan fos l'hora.

El seu pare li havia promès respectar el seu volgut, però a l'arribar l'hora fou enterrat al cementiri catòlic.

De res li va servir a l'entusiasta Abelló el document ni les firmes dels seus amics. Una carta sadolla d'amargura va explicar-nos quelcom tan dolorós, tan repugnant que ens obliga a exterioritzar el nostre disgust contra els que, poguent, no es cuiden de donar solució adequada a un problema de trascendència com ho és el de mantenir i donar plena satisfacció als desitjos espontàniament manifestats pels que tenim la consciència deslliurada i no volem que la fera del clericalisme s'afarti de la nostra carn morta.

Perquè venir amb el quènto de conversions d'última hora i amb que el malalt ha prèss un sagrament quan no té plèus de raó, fa fàstic i fa rabia.

Ve'ls hi-aquí una qüestió important que podria i deuria ésser tema dels nostres diputats quan estan de vena i ens omplen de oratoria kilomètrica.

J. COSTA I POMES

DOS MICROBIS

I.—EL POLÍTIC

Aquest pobre país malaguanyat no sab per quina porta li haurà entrat un microbi menut, desvergonyit. Se'l sent a dintre'l pit rascant, rascant com un endimoniat. Pels ratjós X que s'aplicà un dia, va contemplar sa rara fesomia; era un infinitèssim ericó rondant l'estòmec amb alevesia i d'un brinco parant-se en un pulmó.

Un peix dels mars sanguinis, detectiu sabrà el vil passat i el trist present d'aquell microbi barbre, delinqüent. Per un esquitx de sang robat al riu, baixà vora el microbi irreverent i li va fè un sermó, que si hi ha qui l'entén, hi ha qui no:

—La guerra dels set anys la vas fer tu i dugues més, i una altra que en somnies; tu t'has fet transeú de cent idealitats que enfonsarles.

Tu has pertorbat la marxa sossegada que'ls héroes iniciaren temps enllà; tu has obert una fossa inveterada al cementiri humà.

II.—L'ECONÒMIC

No hi ha pa a taula, els tragos curts de vi bescanten l'hora trista que ara passa; el sou es fón, s'agota pel camí que del pis va a la tenda o va a la plaça.

El microbi panxut, magatzemista, pesi als roncs tristos dels plebeus budells, aixeca el tant per cent oportunitista i no va a la presó ni té flagells.

Quan ja els córcs s'en emporten la farina paret amunt del magatzem fornít, veu bé els seus fruits i es queixa, i mou bronquina, i el comprador robat s'en va agrair.

I la vida i el greix del lladre impune són la tesis i són l'agonitzar d'aquest poble que si no en fa aviat una no sé quina ocasió voldrà esperar.

J. C. P.

avui els catalans tenen molt poca influència damunt l'Espanya oficial, condemnats com estan a viure dins un règim centralista que els priva de desplegar i fer triomfar les seves iniciatives.

Aixís és que, oh company Hervé, no cal que confieu gaire en que es drecin l'arrogància castellana i l'orgull català. El cas de Espanya, en aquest punt, és un cas perdut.

FULMEN

—Es impossible; estic condemnada... No trigarà en arribar-me l'hora de la mort.

I passaren els anys, i vegé morir a sa mare i a son pare. Els anava enterrant a tots amb *aquella alegria*, però sempre amb la constant preocupació de que «estava molt mala». Tot sovint es palpava el còs de tot arreu, cercant-se la malaltia, i mai, mai trobava un membre, un òs, una entranya que li dolorís.

Els cabells se li anaven platejant, però tot el demés estava *indemne*. Més aviat semblava que la naturalesa volgués fer quedar malament a la ciència, tal era l'augment de la seva fortitud i les seves energies. No obstant, ella escrivia als seus parents lletres enutjoses contant-los tota mena de dolors imaginaris, pera que l'aconsolessin i la mimessin de tot cor, doncs aviat li arribaria l'hora de la mort.

Vivia en companyia d'un gat i un lloro, els únics veritables amors seus. Un dia li van dir que el seu metge, el metge que l'havia deshauciada s'acabava de morir. Tota fresca i rexinxolada va anar a donar el pésam a la viuda. Al tornar a casa, va trobar el lloro tot enrampat i de potes enllaire.

—Pobret!... S'ha mort abars que jo!... I això que van dir que tenia vida per cent anys!...

Al cap de pocs dies el gat entregava també l'ànima a Déu, víctima d'un atac de gota. A tots dos animalons va plorar-los molt, la Lluïsa. Li semblava que tot allò era art de bruixeria. I al trobar-se sola, prengué encara molta més cura per la seva salut, cada dia més resplendent.

—Això d'engreixar-me tant; això de sentir-me tan forta i tan revinguda, no deu ésser pas bona senyal — es deia; — tot això em fa molt mala espina; dec estar «als tímids». Això de tenir tanta gana i de dormir tantes hores, aquesta vermellor de galtes, no sé què me'n pensi... Això acabarà mala ment.

I corría a fer-se visitar d'un metge a l'altre, doctors especialistes de tota mena que, al veure-la tan ufanesa, la despedien felicitant-la. Ella els tractà de burros i deixà els metges pels curanders. Aquests, per a treure-li els quartos, li digueren que «efectivament» patia d'un mal que no tenia nom i que, indefectiblement, es moriria un dia o altre. Pero ella veia que continuava sana i grassa i que les herbes dels xarlatans tampoc li feien res.

Inútilment la seva familia la volgué convèncer de que llencés les potingues i que deixés obrar a la naturalesa... Ella, desesperada, veient que irremediablement se li acrastava l'hora, acabà per fer-se amiga dels capellans.

Tractant se d'una senyora sola, amb molts diners, el clero la rebé amb els braços oberts. Cada setmana li portaven els sagaments a casa; ella els prenia amb tot ungiment i tota devoció, es confessava, combregava i feia tot lo que els mossens li deien.

Un dia el rector la va decidir a que fés testament a favor de la parroquia; i al mateix temps li va fer prendre unes píldores infalibles per a recobrar la salut del còs i de l'ànima.

Al cap de dos dies la bona senyora moria com un poilet.

P. LAVOIS

L'Hervé i Espanya

En Gustau Hervé, el famós antipatriota francès, ha dedicat un article a l'actitud de Espanya, en el seu diari *La Victoire* (abans *La Guerra Social*).

Troba estrany l'Hervé que els espanyols no es manifestin més decididament contra les vexacions i els atropells de l'Alemanya. I pregunta quants vapors amb bandera espanyola caldrà que enfonzin els submarins alemanys, perquè es dreçin davant l'agressió la vella arrogància castellana i el vell orgull català. (Entre parenthesi: aquesta doble al·lusió a Castella i a Catalunya en parlant d'Espanya, ens fa creure que l'Hervé ha llegit el recent nombre de *Les Annales des Nationalités*, dedicat a la nació catalana.)

Per la nostra part, contestant la pregunta de l'Hervé, hem de dir-li que, dat el criteri dels polítics de Madrid i d'una gran part de l'opinió espanyola, els submarins alemanys poden enfonzar tants vapors espanyols com vulguin, amb perfecta impunitat. El Govern espanyol potser dirà alguna cosa, potser enviarà a Berlín alguna nota, amb tan poc èxit com les enviades fins ara. Però no farà res. I com que les paraules i les protestes diplomàtiques els teutons les escolten com qui sent ploure, tot continuarà igual. Es a dir, continuaran els submarins alemanys enfonzant contra dret i contra llei, els vapors amb bandera espanyola que els semblen bé enfonçar, i Espanya seguirà essent predominantment germanofília, i donant acolliment a milers d'alemanys i refugi d'algunes dotzenes de navilis amb bandera alemanya.

Es veritat que Catalunya és una honrosa excepció dins la germanofilia hispànica. Però

avui els catalans tenen molt poca influència damunt l'Espanya oficial, condemnats com estan a viure dins un règim centralista que els priva de desplegar i fer triomfar les seves iniciatives.

Aixís és que, oh company Hervé, no cal que confieu gaire en que es drecin l'arrogància castellana i l'orgull català. El cas de Espanya, en aquest punt, és un cas perdut.

FULMEN

Aon anem?

i han coses tan i tan expressives, de tanta significació i substància, que de tan clares i precises i netes que volen ésser, no hi ha qui sigui capaç d'entendre-les.

Això passa amb aquest *cuento* del dipòsit comercial.

Dóna gust de veure l'*unanimitat* amb que es judica aquest importantíssim afer.

Els uns diuen que si... els altres també diuen que si..., però no: uns creuen que hem d'estar contents, altres que no n'hi ha per a tant. En fi: una vegada més, tots estem d'accord.

El «Foment» acorda una cosa; la «Càmara de l'Indústria» ja diu que *bueno*, però amb moltes distincions; els diputats i senadors fan preguntes. En Romanones fa veure que les contesta. Hi han aplaudiments, protestes, ovacions, xiulades. Això sembla un dels clàssics *estrenos* de l'Echegaray.

Mentre tant, a un vell palau es fan reformes esperant l'arribada de l'hoste.

Ve't-aquí, ben triatet i remenadet, l'*intrigul* de tot això.

Però, per dessota aon anem? Què passa? Què vol dir aquest *se autoriza* menaçador i mig enigmàtic que tremola en el Decret?

Val la pena d'klärir ho. Perquè si després resulta que'ns hem gastat el quartos en fer reformes a la fatxada i el senyor Caralt ha ido y venido com l'esquirol de la faula, sin ninguna utilidad (que no sia propicia) i no se concede, haurem veritablement fet un pa com unes hosties.

Aquí vé bé lo d'En Bartrina:

«Y si luego resulta que no hay cielo?»

No val a jogar amb mirallots. Ara passarem per tot, ja ho estic veient, tot anava bé. Tots ens mostrarem contents per a aquesta ditada de mel del *se autoriza*, però, i si després resulta que *no hay cielo*?

Vatíua el món, si que em sembla que hem badat una mica. Calia refermar més això que està massa movedic.

Bé és veritat que tant En Sedó com En Cambó han fet declarar an En Romanones que l'intenció, el propòsit i el desig del Govern al publicar el Decret, eren els d'equivar Barcelona a Cádiz.

Declaracions m'has dit? I d'En Romanones? *Lagarto!* *Lagarto!* No'ns en fiem de aquesta mena de passatems. No és precisament això lo que de veritat ens convenia; no ens calia una fermança tan minça. Quelcom més positiu, unes lletres canviades al Decret ens haurien fet més goig.

No els hi sembla?

Perquè ara, amb tot això aon anem?

Al cielo! ens respòn el ja *Conde de Caralt*. Sí; sí; però si després resulta que *no hay cielo* com ho farem, senyor Caralt?

MARCEL

L'hora de la mort

dissent anys, la Lluïsa, havia sigut deshauciada, millor dit, «condenada a mort» pels metges. I aquesta sentència, és clar, li valgué més afeció, més carinyo per part de tot hom. Ella, dèspota i egoista, se'n aprofità per a tiranitzar a tots els que la voltaven.

A trenta anys, quan va començar a desconfiar del diagnòstic dels homes de ciència, li sortí un pretendent; però ella el refusà perquè pensà que, si casant-se s'engreixava, deixaria d'ésser l'idol de la família.

IXÒ del Congrés m'agrada molt, sempre et dóna tema per a parlar, quan no surt una cosa en salta una altra. Veieu, ara tenim aquest *assumpte* tan divertit del paper.

Perquè sí, el govern sense preocupar-se de si el Parlament hi està o no conforme, subvenciona als diaris, però, surt en *La Cierva* i comença a trobar ho malament i a dir que lo fet és anticonstitucional i que si no s'hagués permès l'exportació, no estriem com estem.

Els altres li contesten i ell respòn que tant En Romanones com En Gasset, són propietaris de periòdics, i que En Burell és periodista i res més, fòra de ministre.

I els ministres responden que el senyor La Cierva té rabia a la Premsa i que si té rabia que'l figuin a la gabià.

Sonata LXIX

(c) Ministerio de Cultura 2005

Comendador-Kitchener a Tenorio-Kaiser

—Ves este entierro que pasa?
Pues es el tuyo, *gachó*.

Tu soberbia te mató
dentro de tu propia casa.

I com que lo que diuen uns i altres és veritat, els que llegim les sessions quedem encantats al veure com se governa el país.

Això del Dipòsit Comercial, no ho acabo de veure clar, però em sembla que qui més hi veu és En Ròmul Bosch i Alsina (don). Aquest senyor se'n fum de la concessió, de l'Ajuntament del Foment i de l'Institut de Sant Isidre. Es vol barra! Diu que lo que han donat pot embolicar-se amb una fulla de bruc; diu que ni Institut, ni Foment, ni Ajuntament tenen responsabilitat per a emetre un emprèstit i que si s'atreven a fer-ho ningú seria prou babau per a donar-los-hi una pesseta.

Diu més, el gran silvestre, assegura que amb els Docks ja tenim lo que ens donen i que la Junta d'Obres del Port no volrà saber-hi res amb tot això.

Suposo que a hores d'ara, el *condà de Caralt*, ja l'haurà anat a felicitar i que per a ell serà la primera visita del senyor Batlle, quan torni de les delicies de Capua. (Manel, en recorda-te'n d'Aníbal, no et sis d'En Vila Mariages, que's un burinot.)

Té! i are diu que vé el rei, així m'explico aquesta aplicació que demostra en assistir a les representacions que dóna la senyora Arnall (née Xirgu); és que ja deu haver après el català com va prometre i ara vol perfeccionar-se en l'accent. Són aquestes coses sempre de lloar.

Anem a veure les corones a la Rambla? Que'n són de ximples la gent! Perquè els hi porten fills als morts? Que us penseu que poden fruitir-ne de essències i colors?

—No.

—Doncs, perquè els hi porteu?

—Sí?

—Doncs porteu-los-hi beguda que estaràs molt més contents.

I ja que diem de beguda, fem-ne nosaltres.

tres; això del don Joan i de les castanyes i dels panellets, tira pel trago d'una manera afrosa.

A la salut dels difunts!

MORITZ XCVI

Notes de fòra

Molins de Rey. — Fa uns quants dies que aquesta població és víctima d'una plaga de carlinsots que disfreçats de neutralistes i amb una barra sens precedents (barra germanofila) segueixen les cases pidolant firmes per a la neutralitat espanyola.

Que per ventura no la tenim la neutralitat? Serà que aquests senyors no estan enterats dels assumptes nacionals?

Doncs, sí, senyors, estan enterats dels assumptes nacionals, encara que sembla que no; però ells saben perfectament, que presentant-se tal com són, germanofils fins al moll de l'ós, ningú els entregaria la firma, perquè sabrien que no seria altra cosa que una manifestació de simpatia a aqueixa nació, que per les seves ansies imperialistes, està sembrant el trastorn a tota Europa.

Castellfullit de la Roca. — Nostre carboner les emprengué contra els que mormuren, donant la culpa als periòdics que tant rebaixen als capellans.

La majoria dels assistents a la missa, no comprenien aon se dirigia aquella tempesta de insults, però xiú-xiú, xiú-xiú, després d'una lluita s'enterà de que al col·legi de les *Hermanas*, durant l' hora de classe, hi compareixia el carboner i, per a complaire'l, la professora deixava les alumnes, les quals protestaren amb rào.

La professora amonestà vivament a les alumnes, dient que si estava aquí era per l'amor que les hi tenia, però que si per segona

vegada se li atribuïen fets escandalosos, s'en aniria per sempre.

Si ha de continuar massa amiga amb els capellans, bon vent i barca nova!

Vaig preguntar a la Mort...

— Quan damunt d'una persona posen fon a lè de glaç i «calla on tu sabs», te l'emportes, pàlida Mort, per què ho fas? — Es que, veient que a la terra hi ha a tot arreu tanta gent que uns als altres se fan nosa i es priven el moviment, fas buids, perquè així els que queden gosin de més llibertat?

I la Mort em va respondre:

— No ho has pas endavatin.

— No?... Serà potser que, infame, cedint a l'odi bestial que et deui inspirar la vida, disfrutes sembrant el mal, i, com el caçador tira a les llebres i als conills, deixes als fills sense pares i prens als pares els fills, sols per fruir amb la tristesa de la pobra humanitat?

I la Mort em va respondre:

— No ho has pas endavatin.

— Serà que has posat la firma al peu d'un contracte etern amb els senyors que administren el purgatori i l'infern, i, en virtut d'alguna clàusula, estàs en l'obligació d'ajudar-los nit i dia, segant sense compassió, a fi de que aquell negoci dongui el degut resultat?

I la Mort em va respondre:

— No ho has pas endavatin.

— ¿Es tal volta que treballeres no més perquè el teu esforç sigui una causa d'ingressos pels que fan caixes de morts, i pels diaris que publicuen esqueses a crescuts preus, i pels que lloguen carruatges i pels escultors de creus, i pels que venen corones i flors de paper pintat?

I la Mort em va respondre:

— No ho has pas endavatin.

— Tampoc?... Es, doncs, que't fa gracia el moviment especial que cada «baixa» ocasiona en l'escalafó social, ja perquè el qui a sota estava ascendeix de cop un punt, ja perquè aquell qui era un pobre es troba hereu del difunt, ja pels mil diversos canvis que agiten tot el remat?

I la Mort em va respondre:

— No ho has pas endavatin.

— Ta actitud em desconcerta i em tortura el pensament. Diga'm-ho d'una vegada: per què t'emportes la gent? — Serà, Mort, que tu ets molt bona i, moguda pel amor, penses que quan ens «despatxes» ens fas un immens favor, doncs ens treus de les miseries d'aquest món atrofiat?

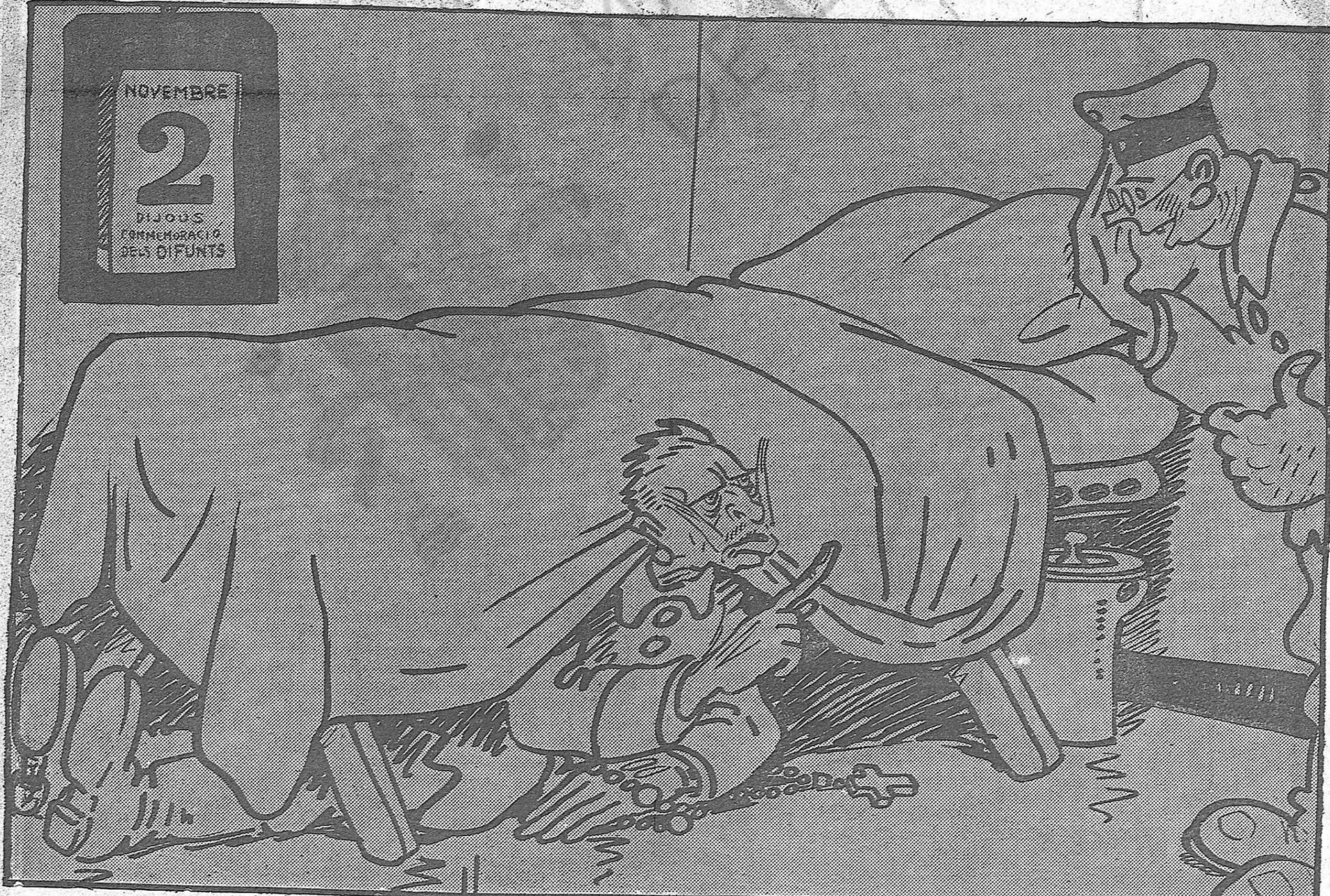
I la Mort, rient, va dir-me:

— Ara ho has endavatin!...

C. GUMA

Celebrant la diada

— Qui hi ha?

— Sis milions de morts que pregunten per S. M.

— Digueu-los-hi que no hi sóc.

La festa dels Morts?

Si Don Joan tornés...

Si l'heroi ximple i poca-solta qui en vida es digué Don Joan Tenorio tornés an aquest món de mones, vindria de segur a viure a la nostra urb mediterrània.

—¿Quién reina en la ciudad condal?

—¡El caudal!

es diria convençut, imitant aquells versets tan graciosos del segon acte del xistosíssim drama d'En Zorrilla. I havent, ademés, sentit a dir en les antigues correrías que «Barcelona es bona si la bossa sona», ell, tan ple de quartos com carregat de poca-vergonya, vindria a instal·lar-se en unes habitacions luxoses d'un dels nostres millors hotels, despertant quan passés pels carrers una major i més badoca curiositat encara, que altres molt il·lustres hostes que han honorat la ciutat amb llur llarga i continuada estada, entre els quals hi ha que citar preferentment a l'ex soldà Muley Haffid, distingit príncep moro, i an el negre Johnson, l'il·lustre apòstol del mai prou ponderat cop-de-puny.

Don Joan voldria tornar a reviure les gestes atrevides que visqué en èpoques llunyanes, decidit a fer desgracies amoroses i estropis personals. Voldria tornar a imposar la seva pecadora voluntat i voldria ésser l'amo absolut en les haçanyes de l'amor. Beuria, jogaria, promouria disturbis diaris, empaitaria doncelles castes i casades guapes, es barallaria amb qualsevol que trobés davant del pas, decidit i arrogant..., però, prompte es convenceria que no són els nostres temps els temps aquells, ni la Barcelona d'are aquella Sevilla que ell va omplir de sorolloses aventures. Algún dels molts bojejadors que per aquí corren, li faria una cara nova; quicun pare indignat o qualsevol marit nivis, li clavarien unes venjatives garracades; els nois del carrer el xiularien; algun municipal el detindria per escàndol públic, i fins els rabiosos automòbils se li tirarien a sobre al tombar una cantonada, com si fos un simple vianant.

No tindria mes remei que domesticar-se, i poc a poc s'aniria acostumant a la nostra manera de viure. Aniria a hostatjar-se a una dispesa més modesta, es tornaria conservador, festejaria de bora fè durant bastant temps, compraria una estevenga torra en una població propera i es casaria amb la filla d'un fabricant acapdalat. La seva senyora tindria unes criatures entremaliades que, ja grandetes, anirien a un col·legi de jesuites si fossin nois i si resultessin noies a un convent de monges que farien recordar-li aquella dolça donya Inès que va desaparèixer per escotilló quan ell estava a punt de convertir-se. Ja més vell, correria petites aventures d'amagatosis en els cines foscos, com un vulgar estudiant; es faria soci del Comitè de Defensa; aniria a les funcions de moda de qualsevol «ropero»; compraria un gramofòn per a empimar als veïns; es faria construir una casa feixuga de ciment armat; s'aficionaria al foot-ball i posaría un piset senzill a una de les nostres casolanes *demi-vierges* de modestes pretensions.—JORDI CATALÀ

Pensaments sublims d'una calavera

Era preso de pensaments i sóc gavia de cucs.

Sembla impossible que la pell humana, tant fineta, pugui amagar les banyes.

Ara si que és fàcil ficar-se els dits al nas.

Déu dona cucs al qui no te queixa.

¿Què punyefla deuen haver escrit sobre la làpida que'm tanca? La dòna, que no t'oblida; els fills sempre naturals; els germans, inconsolables?

No. Estic segur que hi posaren

RIP

que és lo que devien fer amb tot lo meu:

RIP, RIP I RAP

Aquesta calavereta que tinc al costat, sempre se m'acosta i me fa:

—Mam, mam, mam!

Lo que és com a llet, si no te'n menges les dents, amb mi no podrás fer més que escurar costellés.

El dia dels morts és l'únic dia que's veu alegria en el cementiri.

Un home-cementiri

REQUINTAVA un dia un europeu a un tal Kumaki, que havia nascut en unes illes apartades de l'Africa i, per tant, havia fet vida de salvatge durant tota la seva joventut:

—¿Quina religió professeu, amic Kumaki?

—Actualment, la cristiana — digué l'ex salvatge.

—La cristiana?... com pot ésser?

—Senzillament, perquè em vareig convertir.

—I com ho vareu fer per a convertir-vos a la nostra religió?

—Vaig haver de passar un mes a prova.

—Quina prova?

—Un frare missioner molt savi que feia la propaganda catòlica, va enfilar-se un dia dalt d'una palmera i va fer una prèdica, dient-nos que no podíem convertir-nos al cristianisme els que tinguessim més d'una muller. Jo, és clar, doncs, no podia fer-ho per la raó de que estava casat amb vint dones.

—I què?...

—Vaig esperar un mes; i al cap d'un mes les vint dones ja no les tenia.

—Vareu divorciar-vos?

—No, senyor.

—Potser les vareu fer assassinar?

—No, senyor.

—Les vareu enterrar vives?

—No, senyor.

—Doncs que vareu fer amb elles?

—Me les vaig menjar!

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 27 D'OCTUBRE
AL 2 DE NOVEMBRE DE 1916

Per terra

Al front occidental, els alemanys han atacat repetides vegades, amb gran encarniciament, les importants posicions preses pels francesos davant de Verdún en la seva magnífica victòria del dia 24 del mes passat, sofrint una nova derrota i havent de renunciar a recuperar el terreny guanyat pels soldats del general Mangin. Segons les xifres oficials franceses, els alemanys, van perdre davant Verdún 3.000 presoners, 15 canons de campanya, 51 canons de trinxera, 144 metralladores i molt altre material. En el sector del Soma, els contractacs alemanys han fracassat, fora del realitzat a la Maisonette (davant Perona), que els permeté ocupar la granja del dit nom i fer uns 500 presoners.

Al front rus cap modificació important.

Al front romànes, la situació ha millorat molt per als romanesos, amb l'arribada del general francès Berthelot i importants reforços russos.

Al front de Macedonia, victòria dels anglesos en la banda est, on han fet 300 presoners i alguns progrés dels serbis i dels francesos en la direcció de Monastir.

Per mar

Deu destroyers alemanys han realitzat un raid contra el servei de transports anglesos al Canal de la Manxa. El resultat del raid va ésser quasi un fracàs, havent de fugir els navilis teutons perseguits pels anglesos. No obstant, aquells enfonsaren el transport britànic Queen, que anava *buit* i el contratorpeder Flirt. A més el contratorpeder anglès Nubian, que era remolcat amb averies va trencar el cable per efecte del temporal i va anar a fons.

Per l'aire

El fet més remarcable és la mort de l'avador alemany Boelke, que segons els comunicats oficials tudescs havia abatut 40 avions enemics.

REPICS

SEMBLA que an En Lerroux no li agrada massa que's republicans conjuncionistes elegerien quefe a don Ermengol Giner de los Ríos.

Quan ell no ho veu amb bons ulls, alguna cosa de bò tindrà l'elecció.

Veritat és que sols s'exposen a guanyar-hi. El que ho té tot perdut no pot esperar perdre res més.

Ens havem quedat sense Nunci.

Monsenyor Ragonesi se n'ha entornat cap a Madrid bastant malhumorat, i amb raó. Figueriu vos quinze dies d'estada a Barcelona, i, dels quinze, vuit de llit.

Amb aquests informes del Nunci, l'altre *faster*, és capaç de no venir.

Els parisenys han obsequiat als literats espanyols que han anat a França amb un banquet de 35 francs el cobert.

L'ase'm flic si ho pot dir aixís En Ricardo León que ha arribat ara de Berlin. Xanguet i pa de K. K.

I gràcies!

Llegim:

«Ayer mañana nues ro ilustríssimo prelado recibió la visita del senador don Emilio Junoy.»

Abans això no ho llegiem sinó quan se tractava algun indult de pena de mort.

Ara ho llegim a cada punt.

I no hi ha altre condemnat que'l convertit.

S'han celebrat ja alguns mitings de censura als capdavanters del republicanisme espanyol, per la seva dessidia causant de la desfeta del partit.

Sembla que's tracta de exigir-los responsabilitats.

Heu's aquí un miracle en el qual no creurem fins que'l vegem realitzat.

Perquè encara no havem vist mai que les ovelles se treguessin la lliana elles mateixes. Sempre han hagut de menester l'esquilador.

Se diu amb insistència que el senyor Suárez Inclán abandonarà definitivament el govern civil de Barcelona després de la visita de D. Alfons a la nostra ciutat.

Ah, sí!

Què fa, que no vé aquest rei?

¡Qué amigos tenemos Benito!

Els aragonesos tornen a empindre una formidable campanya contra el Dipòsit franc cedit a Barcelona.

Vés què n'haurem tret d'escargamellar-nos cridant: ¡Viva la jota! i Viva la Pilarica!

Una altra vegada's rebrem amb pet de Sedadors.

L'Hindenburg ha fet declaracions profètiques a tall de Mella.

Entre altres disbarats, ha dit que per mica que la guerra s'allargui, «de francesos, a França, no'n quedarà cap.»

Pot ser tingui raó, per això.

A França no n'hi quedarà cap... perquè serà tots a Alemanya; i no presoners, sinó victoriosos.

A la reunio del «Foment», en l'afer del dipòsit comercial, després de les falagueres explicacions del President, feu observacions el Sr. Ferrer Vidal, president de la «Càmara de l'Industria.»

A la reunio de la «Càmara de l'Industria», en l'afer del dipòsit comercial, després de les falagueres explicacions del President feu observacions el Sr. Caralt, president del «Foment.»

«Sin comentarios»

Els projectes de l'Alba s'aprovaràn—si se aproven—tant variats que ni ell mateix els coneixerà. No sabrà pas de que's tracta.

Pero ell està ben tranquil. ¡Tampoc ho sabia abans!

A l'Ajuntament estan d'allò mes contents amb el Marquès. Com que diuen que té tan bo a la Cort, pensen solicitar-li que demani festes oficials per a quan esdevinguï el gran aconteixement.

Però ell ho entendrà malament i es declararà a si mateix *oficial de festes*.

Deia un monàrquic l'altre dia:


Ara farà falta a l'Alcaldia un home com en Pich, que feia impedir els carrers!

Pero en Pich no està per romanços i vol illum, molta illum, sense taquígrafs, si pot ésser.

En Cambó ha renunciat a visitar el front de guerra alemany.

¡Se veu que ja està tip de tanta organització! No creui: els alemanys també!

L'Infadigable

—Maleit sia el burgès!... Ni el dia del meu sant me deixa descansar.